

Štampa — izvešni ponedeljek — vsak dan jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisni naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopol se ne vračajo. — Odgovor na odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijskega lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in cel let L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 stot. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2.—. — Oglasi naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

V boj proti komunističnemu nacionalizmu

Enega najbolj temeljitih in zanimivih programov ima komunistična stranka. Nekatera komunistična načela so naravnost lepa in na vsi moč pravična. Mali narodi najdejo v boju za svojo samoodlobo oporo tudi v komunističnih idejah. Saj je vendar ruski boljševizem bil prvi, ki je vrgel v svet misel o samoodlobi narodov. V luči komunističnih načel izginejo vse razlike in vsa nasprotja med narodi. Mali narodi so enaki velikim, vsako pleme, in naj bo še tako šibko in nerazvito, je enakovredno drugim. Delavstvo malega zatiranega plemena ne sme biti v nobenem oziru zapostavljeno. Komunistem traja in zahteva celo, da se mali, tlačeni narodi še bolj ščitijo kakor drugi.

Tako se glasijo čisto jasno in določno komunistična načela. Kdor pa gleda z pridržanim očmi politično zgodovino narodov, ve in zna, da je program eno, izvrševanje programa drugo. Ta ve in zna, da je v političnem življenju vse, in sicer prav vse odvisno od tega, da se programi in načela spravijo v življenje. Vrednost in veljavnost strank se sodi edino po tem, so li sposobne in voljne, izvajati v praktičnem življenju svoj program. Načela so velika ničla, ako ostanejo le v programni knjižici napisana.

Mesto življenja, imate v rokah pač le papir. Ako bi program bil vse, bi imeli ha svetu že zdavnaj nebesa. Kako lepa to n. pr. načela krščanske pravičnosti in ljubezni, in kako blodno in slabo je v resnici življenje človeštva.

Tepec bi bil, kdor bi hotel soditi kako stranko po programu. Zato moremo — kakor vsako stranko, tako tudi komunistično — socialistično stranko — soditi edino po tem, kar stranka dela, misli, čuti, izvršuje, to se pravi edino po tem, kar stranka je in ne po tem, kar bi stranka morala biti ali bi lahko bila. Nespametno in nepolitično bi ravnal, kdor bi delal drugače.

Vzemimo kar naravnost komunistično načelo samoodlobe narodov. Kako se je socialistična in komunistična stranka Italije držala tega lastnega načela? Pripadati moramo, da se je zanj potegovala z vso silo in odločnostjo, ko je šlo za Albanec. Nastopila je v parlamentu v boj za samoodlobo Albancev in mnogo pripomogla, da si Italija ni podvrgla tega plemena. Kdaj ste pa slišali, da bi mogla socialistična in komunistična stranka šla v parlamentarni boj za samoodlobo slovenskega in hrvatskega ljudstva? Nikdar niste tega slišali ne od ene in ne od druge stranke. S tem so italijanski komunisti in socialisti dokazali, da stavijo Albance na naše ljudstvo, da naše delavstvo in kmetstvo ni vredno pravice, ki grede Albancem. Komunisti in socialisti so poteptali svoja lastna načela in udarili po glavah slovensko in hrvatsko delavstvo, ki je pri njih organizirano. To je ena največjih zgodovinskih sramot naših komunističnih in socialističnih strank, to je madež, ki ga čas ne bo izbrisal, greh, za katerega ni ne odpustitve ne poaze v zgodovini našega ogoljufanega ljudstva. V čem so se italijanski komunisti in socialisti glede naše samoodlobe razlikovali od italijanskih imperalistov? V ničemer. Iz tega sledi, da so italijanski komunisti in socialisti v tej stvari navadili nacionalisti — izgovorimo besedo naravnost — navadili imperalisti. Oni bi hoteli biti komunisti, oni si domišljajo, da so komunisti, oni se mučijo, da bi bili komunisti, a ko pride odločilen trenutek, se komunistična načela razlete na vse strani in pred tabo stoji navaden italijanski nacionalist.

Vendar niti ni treba, da govorimo o

samoodlobi narodov. Zadostuje, da se žemo po dogodkih, ki so se zgodili celo tekom volivnega boja. Znano je, da so v Trstu pred par tedni vsi paroplovni podjetniki začeli izpuščati iz službe pomorščake dalmatinskega pokolenja, češ da po svojem rojstvu niso italijanski državljani in da se morajo zato izseliti. In res! Čim je došel v Trst parobrod, se je moralo takoj izkrcati »tujec« jugoslovensko moštvo in spodili so ga brez ozira na dobo doseganega službovanja kratkoma iz službe. Koliko revežev je tako čez noč izgubilo ves zaslužek! Ti prevarani in izdani pomorščaki imajo iz večine v Trstu svoje družine in živijo tukaj že izza mladih nog. Sedaj jih pa vlada in paroplovni kapitalisti silijo, da se izselijo v Dalmacijo. Prav nič ne doje oblastva in kapitalisti slišati, da so ti pomorščaki že od malega proč od domovine, da v Dalmaciji nimajo ne hiše, ne kruha in zaslužka. Kapitalizem je pač vedno in povsod krut in neumljen. Na ravno je, da so se ti jugoslovenski proletarci branili in se obrnili na svojo strokovno organizacijo, ki je po svojem namenu in cilju poklicana, da štiti svoje delavstvo pred kapitalisti. Slučaj je bil vendar očito nasilje, bil je protipostavna predrzost nacionalističnih podjetnikov. Kaj je ukrenila v obrambo svojih delavcev strokovna zveza pomorščakov? Kakšne konake je podvela, da se jugoslovanski delavci ne postavijo s svojimi družinami na cesto? Pač je vendar »Zveza pomorščakov« veljavnost v velikih strokovnih organizacijah komunistov in socialistov! Mesto da bi »Zveza pomorščakov« stopila v boj za svoje hrvatske članke, jim je kratkoma vrnila plačano udnino in jih pustila na cedilu. Pomorščaki so izgubili svojo službo. Kdo je ravnal v tem slučaju bolj sramotno: italijanski nacionalistični podjetniki in vlada ali pa komunistični in socialistični voditelji? Večjo grodijo in hujsko brezvestnost so storili komunistično-socialistični voditelji. Kajti od italijanskega kapitalista in njegove vlade ne moremo ničesar pričakovati. Nacionalistični podjetnik in njegova vlada sta ravnala tako, kakor delajo vsi podjetniki s svojimi vladami, ravnala sta odkriti in po programu. Mednarodni komunistično-socialistični voditelji pa so opoljuvali svoja načela, omadeževali so svoj program in umazali čast delavstva. V času nesreče so zapustili svoje tovariše! Pritisnili so na nasilje, ki ga je izvršil italijanski kapitalist in njegova vlada proti hrvatskemu delavcu, pač priznanja in zakonitosti!

Iz tega jasno sledi, da nima od italijanskih komunistov in socialistov naše ljudstvo ničesar pričakovati! To niso komunisti. Domišljajo si, da so komunisti, napenajo se, da bi bili komunisti, a ko je treba komunistična načela v blagor naših ljudi izvajati, se jim v glavi nekaj zmede, postanejo negotovi, pridejo v zadrego in pred tabo stoji navaden italijanski nacionalist.

Italijanskim komunističnim in socialističnim voditeljem ne zamerimo mnogo, njih dobro razumemo. Bili so pač že v mladih letih vzgojeni v italijanskem nacionalističnem duhu in v ljudskih in srednjih šolah so jim vtepal v srce nestarano tega duha. Oni se pač kljub komunističnemu in socialističnemu naznanju niso mogli znebiti. Odločno pa zamerimo našim ljudem, ki so tako nespametni in slepi, da tega ne uvidevajo. Obžalujemo jih, ker mislijo, da bodo oddali 15. maja svoj glas italijanskim komunistom, medtem ko bodo v resnici glasovali 15. maja za italijanske nacionaliste v komunističnem oblačilu.

bilo oddanih za Zanellovo stranko. V zmislu čl. 38. reškega volivnega zakona pripade po tem takem avtonomašem 57 poslancev, fašistovskemu bloku pa 19.

Glasovanje se je vršilo tudi na Reki po listah, ki so imele vsaka svoj znak. Avtonomaška lista je imela za znak sliko domačega reškega zvonika, fašistovski blok pa sliko Rimskega loka (Arca Romana), ki se nahaja v starem mestu.

Čehoslovaška

Poljaki proti versailleski pogodbi
PRAGA, 9. Vstaja iz Gornje Slezijske zastopnik poskušal zasedi Annaberg blizu čehoslovaške meje blizu Bohumina. Čez mejo prihajajo na čehoslovaško novi begunci.

Listi se obično bavijo z vstajo v Gornji Slezijski. »Narodni Politika« piše: Upor Poljakov proti vrhovnemu svetu služi samo za spodbudo tistim, ki hočejo uničiti vse sklepe vrhovnega sveta. Ako se pa Poljakom posreči vstaja v Gornji Slezijski, jo bodo skušali uprizoriti tudi v tešinskem okraju. »Prager Presse« pravi, da nastopajo Poljaki proti versailleski mirovni pogodbi in delajo za nasprotnike zaveznikov. »Čas« pravi, da se Poljaki borijo bolj proti zaveznikom kakor proti Nemcem. »Dobro razumemo vzemljenje prebivalstva Gornje Slezijske — pravi list — toda nikakor ne moremo odobravati njegovega nastopa, tem manj, ker po bevederskem progra-

mu za Gornjo Slezijsko prihajata tešinski okraj in Prikrpatska Rusija.«

Nemčija

Vstaja v Gornji Slezijski. — Nevarnost državljanske vojne med Poljaki in Nemci. — Prizadevanja zaveznikov za mir

SOSNOVICE, 10. Na poziv Korfantijskega rudarja šli delat. Postavili pa so en pogoj, da ima isti premost, ki ga izkopljajo, na Poljsko in ne v Nemčijo.

PARIZ, 9. Poslaniška konferenca je na svoji večernji seji sklenila, da se javnosti naznani sledeče: Meje Gornje Slezijske niso še določene, temveč se to vprašanje še le proučuje. Da dokaže, da ne bo nanjo vplival noben poskus prizadevanja narodov, je konferenca tudi sklenila, da bo istočasno napravila dva koraka, enega pri poljski vladi, katero bo pozvala, naj odredi vstajem vsako podporo, drugega pri nemški vladi, kateri bo zopet naglasila, da ima medzavezniška komisija v zvezi čl. 88. versailleske mirovne pogodbe še vedno popolno oblast nad deželo in jo bo imela, dokler vrhovni svet ne določi usode te pokrajine. Vsled tega se Nemčija nikakor ne sme vtičati v zadeve Gornje Slezijske.

OPPELN, 9. Ni bilo novih spopadov med medzavezniškimi četami in grupami poljskih vstajev v Gornji Slezijski. Italijanske čete niso imele novih izgub poleg 19 mrtvih in 34 ranjenih.

LONDON, 10. Listu »Times« poročajo iz Sosnovic, da je nemško prebivalstvo predvčeršnjim napadom francoske posadke, ki je šla skozi mesto. Civilisti so razorožili 70 vojakov in uplenili dve strojinici. Francozi so imeli enega mrtvega in dva ranjena. Iz Königshutte javljajo o borbah med Nemci in Poljaki. V glavnem pa so Nemci zbrani izven ozemlja, ki so ga zasedli Poljaki. »Daily Mail« ima iz Oppelne vest od 8. t. m., ki pravi, da je 20.000 Nemcev pod poveljstvom častnikov v civilni obleki in z enim oklopnim avtomobilom, ki je prišel iz Breslave, preganilo iz Kreuzburga 5000 Poljakov, ki so se tam nahajali. Odposlanci medzavezniške komisije si prizadevajo, da bi med Poljaki in Nemci posredovali. Poljaki so baje pripravljali skleniti nekaj sporazum in so ponudili zamenjavo ujetnikov. Nemci so te ponudbe odklonili. General Lerond se je povrnil predvčeršnjim v Oppeln. Mnogi pa baje vdrli na postajo in je generalu živjgala.

LONDON, 10. Poročevalec lista »Daily Mail« javlja iz Ratibora: V družbi francoskih in italijanskih častnikov sem obiskal okraje Ratibor in Rybnik. Hvala italijanskim zastavi, ki je bila na avtomobilu, smo mogli prekorčiti fronto nemških oboževanih čet. Poljska zasedba se začneja pri Ratiboru in gre do Rybnika. Poljski oboževani kmetje so nas ustavili več kot dvajsetkrat in videli smo tudi mnogo Poljakov v uniformi. En poljski častnik je hotel priti k nam, da bi pozdravil francoskega častnika, toda, ko je zagledal italijanskega častnika, se je vrnil nazaj.

LONDON, 10. »Daily Express« javlja iz Oppelne: Število oboževanih civilistov v Gornji Slezijski stalno narašča in znaša sedaj 18.000 mož. Najbrže bo prišlo do velike splošne bitke med Nemci in Poljaki. Javljajo, da je že bila ena bitka kakih 10 km od Oppelne. V tej bitki so Poljaki vzeli nemški policijski 12 strojinic.

Nemčija bo sprejela ultimatum?

LONDON, 10. »Daily Express« poroča iz Berlina, da so koalicijske stranke, t. j. centrum, ljudska stranka in demokracija, sklenili, da je treba sprejeti pogoje, ki jih vsebuje ultimatum zaveznikov. Vsled tega sklepa se bo najbrže obrazovala nova vlada, ki bo za to, da se ultimatum sprejme.

Avstrija

Avstrijska vlada proti ljudskemu glasovanju o priključitvi k Nemčiji

DUNAJ, 10. Kancelar Mayer je večeraj izročil zastopnikom finančnega odbora Zveze narodov noto avstrijske vlade, v kateri je odboru izrekel hvalno izjavo, da ni pretiran optimist, da pa misli, da so se pričakovanja uresničila in da je treba upati, da bo delo odbora rodilo dober sad. Svetnik Glückstadt je odgovoril, da so odposlanci prepričani, da je potrebno sodelovanje drugih držav z Avstrijo.

Ustavna komisija je razpravljala o predlogu pangenamistov glede postopanja pri ljudskem glasovanju o priključitvi Avstrije k Nemčiji. Kancelar Mayer je nastopil proti predlogu. Ako bi se sedaj razpravljalo o njem, bi predlog znal pokvariti pogajanja o kreditih za Avstrijo. Kancelar je protestiral tudi proti ljudskemu glasovanju na Tirolskem in je dostavil, da bo vlada morala odrediti potrebne mere, ako se bodo glasovanja vršila tudi po drugih deželah. Kancelar je izjavil, da bi v sedanjem hipu ne mogel prosti Zvezo narodov, naj dovodi priključitev, in še manj, ako se Avstriji dovolijo krediti.

Anglija

Lloyd George o londonskem dogovoru iz 1. 1917.

LONDON, 9. V odgovoru na neko vprašanje je Lloyd George rekel: Londonski dogovor od 30. novembra 1917. je obveza, ki so jo podpisale Anglija, Francija, Italija in Rusija, ki so si obljubile, da v evropski vojni ne bodo sklenile posebnega mira. Ta pogodba bo v veljavi, dokler se ne sklene mir z vsemi sovražniki, proti katerim je bila sklenjena. Tedaj ne bo imela Anglija nobene zveze ne s Francijo, ne z Italijo in ne z nobeno drugo državo razen Japonske in Portugalske. Neki poslanec je vprašal, ali se bo pristojbina na uvoz iz Nemčije odpravila, ako Nemčija sprejme zadnje zahteve zaveznikov. Lloyd George je odgovoril, da bo najprej treba videti, kakšne uspehe bo imel zadnji sporazum. Na druga vprašanja o isti zadevi je Lloyd George rekel, da ne more ničesar odgovoriti, dokler ne bo vedel, ali je Nemčija sprejela pogoje, ki so jih postavili zavezniki.

Angleži pravijo, da je Amerika Nemčiji namignila, naj se ukloni

LONDON, 10. Angleški listi so objavili brzojavko iz Washingtona, v kateri je rečeno, da bi Zedinjene države rade videle, da bi Nemčija sprejela pogoje zaveznikov. Ameriški komisar v Berlinu je baje obvestil nemško vlado o tej želji Zedinjenih držav.

Obisk japonskega prestolonaslednika v Londonu

LONDON, 9. Na pojedini, ki je bila prirejena v Buckingham Palace v čast japonskemu prestolonasledniku, sta si angleški kralj in japonski prestolonaslednik nazdravila z zelo prisrčnima napitnicama.

LONDON, 9. Japonski prestolonaslednik je prišel danes v London. V Portsmouthu je bil še ponj princ waleški. V Londonu so prestolonaslednika sprejeli kralj, yorški in conaughtski vojvoda, razni ministri ter drugi angleški in japonski dostojanstveniki. Prestolonaslednik je šel nato v buckinghamsko palačo. Med potjo ga je pozdravljalo mnogoštevilno občinstvo.

Amerika

Ameriške čete bodo sodelovale pri morebitni zasedbi ruhrske kotline?

PARIZ, 10. Pariški »New York Herald« poroča iz Washingtona, da bo ameriška vlada najbrže ukazala ameriškim četam ob Renu, naj se udeležijo zasedbe ruhrske kotline, ako bo zasedba potrebna. V Washingtonu prevladuje mnenje, da se vprašanje vojne odškodnine da rešiti samo s tem, da Nemčija sprejme ultimatum zaveznikov.

Novi ameriški poslanik v Londonu bo predlagal konferenco za razorožitev

PARIZ, 10. »New York Herald« poroča: Sodijo, da bo polkovnik Harvey, novi ameriški poslanik v Londonu, izročil vprašanje razorožitve poslaški konferenci. Poslanik bo tudi sporočil, da so Zedinjene države pripravljene skleniti oboroževanje, ako so druge države pripravljene storiti ravno tako.

Stavka pomorščakov ni popolna

NEW YORK, 9. Stavka pomorščakov ni ustavila vsega prometa v pristanišču. Dva parnika sta odplula včeraj s polnoštevilnim moštvom. Pomorščakom je vsled krize brezposelnosti nemogoče vzdržati stavko.

Nizanje delavskih plač v jeklarski industriji

NEW YORK, 9. United States Steel Corporation (jeklarski trust v Zedinjenih državah) naznanja, da bo s 16. maja znižal svojim delavcem plače za 20%.

Rusija

Krasin pojde v Zedinjene države

PARIZ, 9. Pariška izdaja »New York Herald« poroča iz Washingtona, da bo sovjetski zastopnik Krasin prišel prihodnji mesec v Zedinjene države čez Kanado. Ameriškim finančnikom bo predlagal sklenitev trgovskega dogovora in razne koncesije gospodarskega značaja.

Riški mir in rusko-poljski odnošaji v bodočnosti

Iz Pariza javljajo: Prihkom ratifikacije rusko-poljskega mira, ki je bil sklenjen in podpisan v Rigi, je g. Avksentjev, predsednik izvršnega odbora ruske skupščine (ki so jo boljševiki 1. 1917 razpustili) objavil v pariških listih dolgo izjavo, v kateri je označena stališče ruske demokracije nasproti omenjeni pogodbi. Izjava pravi med drugim:

»Poljski politiki si že sedaj prizadevajo, da bi evropsko javnost prepričali, da so vsi ruski krogi razen »neznatnih skupin beguncev« sprejeli »niško« mirovno pogodbo. Smatram za potrebno izjaviti, da je resnica ravno nasprotna temu. Vsa ruska demokracija smatra riski mir za drugi brestitovski mir. Nobena ruska bodoča vlada ne bo mogla priznati te mirovne pogodbe. Ruski narod ne bo videl v tej pogodbi nikdar pravičnega mira. Ako je kaj Rusov, ki odobravajo ta mir, tedaj gre za tiste, ki so

Poljakom prilikom njihove ofenzive pomagali, ki so uživali poljsko gostoljubnost ter so bili in še so v osebnih stikih s poljsko vlado. Smatrami te osebe za predstavnike Rusije se pravi Rusije ne poznati. Izvršilni odbor članov ruske ustavodajne skupščine, kateremu mi je čast biti predsednik, je označil tozadevno svoje stališče že prilikom obiska predsednika poljske države v Parizu, g. Pilsudskega. Ravno v tem hipu pa postavila odbor podrobno spomenico, v kateri bo risko mirovno pogodbo natančno razčlani in proti njej najodločneje protestiral. Ne morem se pečati na tem mestu z vsebino te spomenice. Naj glasim le to, da je Poljska na podlagi riske mirovne pogodbe anektirala ozemlje, ki ni poljsko, kajti prebivalstvo vseh okrajev vzhodno od »Curzonove črte«, ki so bili prisojeni Poljski, po svojih ogromnih večini ni poljsko. V gospodarskem oziru pa nalaga ta mir Rusiji bremenca, ki so neznosna. Moje mnenje je, da bo ta mir imel težke posledice za Poljsko, Rusijo, za Francijo in za vso Evropo. Ruska demokracija, ki pride kmalu na meto boljševikov, ne bo razljala s sabljo kakor poljski ministrski predsednik Witos in ne bo govorila o »koncih svojih bajonetov«. Ruska demokracija je svoje stališče nasproti Poljski označila tedaj, ko je začela svoje delovanje s prostovoljno proglasitvijo poljske neodvisnosti. Toda na drugi strani pa ne more biti nobenega dvoma, da ne more biti med Rusijo in Poljsko sprico mej, »ki so jih začrtale konice bajonetov«, nobenega pravega in trajnega prijateljstva in tem manj kakke zveze. Kakšen bo potemtakem položaj Poljske? Ako ne bo mogla iskati prijateljstva in zveze pri Rusiji, se bo morala obrniti k Nemčiji. Ako pa ne bo šlo ne z Nemčijo ne z Rusijo, kje bo tedaj mlada poljska država iskala oporo? Vsekar si ni mogoče misliti, da se bo Poljska mogla normalno razvijati, ako bo obkoljena z vseh strani od semih sovražnikov. Položaj Francije je ravno tako zamotan. Francija je podpirala Poljsko in Poljska je njena zaveznica. Je-li treba iz tega sklepati, da je Franciji vseeno, naj bo obnovljena Rusija njena zaveznica ali ne?

V nadaljnjem očita ta značilna izjava Poljakom, da se zvito pritajeno vtičejo v ruske notranje zadeve z namenom, da bi odrgali od Rusije nove pokrajine. Poljska se vmešava v ruske notranje zadeve kljub vsem uradnim izjavam, v katerih je bilo rečeno, da Poljska nima nobenega takšnega namena.

»Toda — pravi pismo dalje — kako naj si razlagamo pomoč, ki jo Poljska daje nekaterim Rusom, kateri pripravljajo na poljskem ozemlju nov napad proti Rusiji, ako ni res, da se Poljska želi vtičati v notranje ruske zadeve? Kako naj si razlagamo gostoljubnost, ki jo uživa na Poljskem »vlada« Petljure, uraden sprejem prilikom Petljurovega obiska, čestitke itd.?

Izjava se zaključuje: »Tukaj v Evropi mislijo mnogi, da so takšne skupine, naj bodo ruske ali ukrajinske, koristne v borbi proti boljševikom, čeprav so za Rusijo škodljive. Smatram za svojo dolžnost najsvetneje je izjaviti, da so ti upi prazni. Borba ruskega ljudstva proti boljševikom bo imela uspeh le pod pogojem, da se Poljska ne vtiče v to vprašanje, ne posredno in ne neposredno. V nasprotnem slučaju bodo boljševiki znali izkoristiti poljsko vtičanje, da utrdijo svojo oblast. Ljubezno do domovine bo združila množice k obrambi očetnjave in protiboljševiško gibanje bo zopet popolnoma ubito ali vsaj zelo oslajbeno.«

Azija

Vesti o turški ofenzivi se nadaljujejo

CARIGRAD, 10. Turške lahke kolone nadaljujejo svoje operacije. Razdelale so predor pri Ajaslaku na železnici Ajdi-Smerna. Promet je ustavljen in Grki rekvirirajo vso živino, ki se da porabiti za vožnjo. Z druge strani pa potrjujejo turška uradna poročila vesti o ofenzivi turških čet na fronti Kadja Ili-Bally Kaia ob meji pri Venizli. Turki so imeli par uspehov vzhodno od Toskunli.

Kronika naslister

Kvalificirana sleparija (usurpacija varnostne oblasti), omejitve osebne svobode, telesna poškodba, ogrožanje zdravja, izsiljevanje, nevarna grožnja. V noč od 28. na 29. aprila so fašisti nekaj naših ljudi iz Mlake v Kastavščini s silo odvedli v zapor, jih v zaporu preteptali in pustili brez hrane. Fašisti prihajajo v naše vasi, da izvršijo »plebscit« z lističi, na katerih je zapisano »Italia o morte«. Od ljudi zahtevajo, naj te lističe podpisajo. Ako se kdo protivi podpisati, mu grozijo fašisti s smrtjo. Vobče vsepovsod, kamor pridejo, nevarno »grozijo, preiskujejo hiše in na vse mogoče načine strahujejo.

Kvalificirana sleparija (usurpacija varnostne oblasti). V nedeljo, 8. t. m., je prišla v Sv. Križ pri Trstu četa oboževanih fašistov iz Trsta. Fašisti so hodili od gostilne do gostilne ter preiskali goste po orožju. Da so se ljudje pustili od njih preiskati, so jim fašisti grozili z revolverji.

Župnik Milanović zopet svoboden — Obilavno aretiralo tri osebe

Generalni civilni komisariat je zastopnik političnega društva »Edinost«, ki se je pri omenjenem komisariatu pritožil radi znanih nasilstev v Istri, sporočil, da je bil župnik Milanović osvobodjen ter so bile radi tega nasilstva zaprte tri osebe.

Naš znak je lipova vejica z dvema cvetoma in s tremi peresi. Če na glasovnici manjka pri znaku n. pr. ena kroglica na cvetu, tako, da ima cvet mesto treh kroglic, samo dve, je glas neveljavna. Stroga pazljivost je na mestu. Samo tista glasovnica je prava, ki ste jo prejeli od našega zaupnika. Vsako drugo glasovnico odklonite! Ne jemljite glasovnic, ki bi se morda nahajale v vaših kamrici.

Kako boš volil 15. maja?

I. Vstopil boš pred volilno komisijo in boš imel pri sebi 1. volilno izkaznico (certificato d'iscrizione) in 2., če je le mogoče, uradno legitimacijo s svojo sliko (n. pr. potni list ali v ta namen posebno izdano legitimacijo, ki jo dobiš od županstva ali magistrata).

II. Ko si tako vstopil pred komisijo, se javiš pri predsedniku in mu poveš svoje ime in priimek.

III. Predsednik Ti izroči uradno kuverto (zavitek).

IV. S tem zavitkom v roki stopiš v volilno kamrico.

V. Ko si v kamrici, kjer te nihče ne vidi, potegneš iz žepa glasovnico z lipovo vejico, ki si jo dobil od našega zaupnika. Glasovnice ne smeš vpogniti, nanjo ne smeš nič napisati. Vtakneš je tedaj tako, kakor si jo dobil od zaupnika, v zavitek in ga zalepiš.

VI. Nato izstopiš iz volilne kamrice in izročiš zalepljen zavitek predsedniku in zapustiš volišče.

Pozor

Volilci v Trstu in okolici!

VOLILCI TRŽAŠKEGA VOLILNEGA OKROŽJA! Poglejte svoje izkaznice (legitimacije), imajo-li pečat tržaškega municipija. Če ga nimajo, prinesite jih v naše uredništvo, ali pa pojdite sami v telovadnico Via della Valle, kjer takoj dobite manjkajoči pečat. Obvestite o tem tudi svoje prijatelje!

Prejeli ste od tržaškega municipija volilno izkaznico ali legitimacijo (Certificato d'iscrizione). Ta dokument je vsakemu volilcu potreben za volitev; brez njega ne more oddati svojega glasu. Poznavani ste bili zato že opetovano, da izkaznico skrbno čuvate.

TRŽAŠKI VOLILCI! Legitimacije se ne bodo več pošiljale na dom. Kdor je ni dobil, naj gre v telovadnico Via della Valle, da jo tam dvigne. Brez legitimacije ne morete glasovati!

Domače vesti

VOLIVCI! Kdor ima potni list, ali drugo uradno listino s fotografijo (n. pr. orožni list itd.), naj ga vzame 15. maja s seboj na volišče! Kdor nima nobene take listine, naj vzame svojo fotografijo ter si da napraviti na občini posebno volilno izkaznico (tessera speciale). Volivci take izkaznice Vam bo koristna tudi pri drugih priložnostih. Napravite si jo sedaj, ko Vam bo služila tudi pri volitvah!

Obletnica smrti Srečka Bartla. Dne 19. maja 1920 je umrl tisti vedno smehljajoči se in prijazni obraz, in se je zatislilo za vedno tisto oko, ki je s toliko milino gledalo v svet: odšel je v večnost nepozabni naš Srečko Bartel, eden ustanoviteljev in izvrsten organizator in reformator našega pevskega življenja, neumoren sodelavec pri vsej naši socialni in gospodarski organizaciji, večleten predsednik »Tržaške posojilnice in hranilnice« in neomajen naš naroden sobilček. Pol ure pred smrtjo se mu je morala gospa soproga peti »Lepo našo domovino« in on jo je spremljal na glasovirju. Tako je Srečko Bartel takorekoč testamntarno posvetil svojo vročo ljubezen do domovine in naroda. Pokopali smo ga dne 21. maja — ravno na njegov dan. Ker pa so prilike tako nanesle, da sv. maša zadušnica ne more biti na dan smrti, se bo že prej vršila, in

sicer v petek, dne 13. maja ob 9. uri v cerkvi sv. Antona novega. Ob tej priložnosti se poklonimo spominu nepozabnega pokojnika z vso ljubeznijo in dolžno hvaležnostjo.

Shod na Kontovelji. V nedeljo popoldne so bili povabljeni naši Kontoveljci na razgovor o volitvah. Ravno na ta dan so nameravali komunisti privedi shod v Sv. Križu. Večina komunistov je prišla v Sv. Križu iz Trsta in pridružilo se jim je par kriških komunistov. Pred shodom v Sv. Križu pa so imeli tamkaj kratko prekrpanje na orožniški postaji, na kar so odšli iz Sv. Križa. Vzrok, iz katerega so odšli, nam ni znan, dejstvo pa je, da je prišla takoj po njihovem odhodu v Sv. Križu skupina tržaških fašistov. Fašisti so bili oboroženi kakor po navadi. Četa je hodila po gostinjah in v revolverji v roki preiskala goste. Komunisti so jo med tem mahal v smeri proti Proseku. Slednjič so prišli na Kontoveljo, kjer so jih zadržali kontoveljski komunisti, sami mladi fantje, ki pa jih ni več, nego prstov na dveh rokah. Pridržali so jih radi našega shoda. Naš shod je otvoril Dragotin Starc in podelil besedo dru. Slaviku, ki je razlagal način volitev in potem razpravljal o našem razmerju nasproti drugim tržaškim strankam. Ko pa je prišla beseda na socialiste in komuniste, so navzoči komunisti začeli kričati ter razsajati in so zahtevali, naj se voli predsednik. V tem je volivcem odšlo, ker so se zbal, da bi mogli priti do neprijetnih dogodkov. Dr. Slavik pa je privolil, naj se voli predsednik. Sedaj so pa prihrumeli v dvorano vsi tisti komunisti iz mesta, ki so prišli iz Sv. Križa. Bli so to skoraj sami fantiči v starosti od 16 do 20 let. Tako so imeli večino. Izvoljen je bil komunist Škr. Po kratkem nagovoru pa ni podelil besede dru. Slaviku, ampak nekemu fantiču izpod 20 let, ki je začel »govoriti« italijanski. Takoj se mu je poznalo po besedi, da je iz starega kraljevstva. Komunisti so mu sveda gromovito pritjevali. Za njim je prišel do besede dr. Slavik. Toda pri vsaki besedi so mu komunisti kričali vmes in brezuspeshno so bili vsi njegovi opomini, da mu bodo mogli potem odgovorjati. In ko je dr. Slavik pozval predsednika, naj skrb za mir in red, da se bo mogla razprava mirno vršiti, ter ga apostrofiral, kak predsednik da je, ko se mu ne pokore njegovi lastni somišljeniki, je odgovoril moč: »Saj bi lahko, če bi hotel!« Res, imeniten predsednik! Hrup je trajal dalje in je postajal vedno hujši in ni preostajalo drugega, nego da se je shod zaključil. — Ugotavljamo, da so bili komunisti, izvenšaji par mladičev, vsi iz mesta in da so govorili italijanski. Ugotavljamo, da komunisti sicer obsojajo metode fašistov, vendar pa jih posnemajo! Uporabljajo jih seveda le proti nam Slovencem. Komunistom polagamo na srce, naj ne pozabijo: da bi na tak način tudi mi mogli razbaviti njihove shode! Kdor seje veter, žanje vihar.

»Ki smo mi? Ča zahtevamo?« Glejte, glejte! Blokovci so se spomnili tudi našega jezika! Izdali so pod gornjim naslovom nekaj letak, ki pozivlje istrske volivce — naj glasujejo za blokvce! Kekli smo, da so se le spomnili našega jezika; kajti kar pišejo, ni naš jezik; to ni ne slovenski ne hrvaški. Pa to bi jim človek še odpustil. Vsebinsa pa je taka, da kar strmi, kako more izobražen človek — in tisti, ki so sestavljali ta letak, hočejo biti menda inteligentni ljudje — napisati toliko neslanosti. Prijemimo le, da se še ponašajo z dogodki v Krnici in Tinjani in da zaključujejo svoj letak: »Votajte svi za »Istrijski blok« koji nosi na glasovnični znak »Koz««. To čemo Vam još reč: Ki ni je snama je proti nama. Hujše za njega! — To je očitna grožnja. Kje je tista svoboda, o kateri toliko govori G. Giolitti? Ali res vse? Prejeli smo: G. kapitan Banelli je v svojem kandidatnem govoru na Opčinah rekel med drugim, da bo rimska vlada ustregla željam tržaškega mesta. Za enkrat bi prosili, naj se za Trst in okolico odpravi vsaj kolekovanje že obstoječih hranilnih knjižic. Druge države navajajo svoje podanike k varčevanju s tem, da jim ne nalagajo davkov na malenkostne prihranke! Kakor vselej zadeva tudi tukaj kolekovanje v prvi vrsti revne sloje, ki morajo za par vloženih lir plačati ravno toliko, kolikor oni, ki imajo vlozene tisoče ali celo milijone. Tudi grožnja z globami se nam ne vidi.

O tajnosti glasovanja

Tajnost glasovanja je popolna in popolnoma zadržana. Zakon je v tem oziru tako natančen, tako jase in tako strog, da ga ni in ga ni sredstva, s katerim bi se moglo spoznati, za katero listo je poedini volilec glasoval. Vsak volilec dobi od predsednika komisije kuverto, da vanjo položi svojo glasovnico. Volilec gre s to kuverto v kamrico, se notri zapre in ko ga nihče ne more videti, dene v kuverto glasovnico, ki jo je prinesel s seboj. Ko je kuverto zalepil, jo izroči predsedniku komisije, ki jo vrže v žaro, kjer se pomeša z drugimi. Iz tega izhaja: 1. da nihče ne more videti in spoznati, katero glasovnico si del v kuverto; 2. da nihče ne more spoznati ali ugeniti, katera je tvoja kuverta. Vsako znamenje na glasovnici pa napravi glasovnico neveljavno. Zato pazi, da bo glasovnica čista in gladka brez vsakega znamenja ali madeža, neupognjena, natančno taka, kakršno si dobil od zaupnika Jugoslovenke narodne stranke. Ne boj se torej, volitev je svobodna in stroga, absolutno tajna!

umestna. Kako naj se kolekujejo hranilne knjižice strank, ki žive izven Italije in ki niti ne vedo, da se knjižice morajo kolekovati? Tudi zadružne knjižice onih revežev, ki si morajo iskati posojil pri različnih zavodih, se morajo kolekovati in sicer le obrestni pripadke. Tudi to kolekovanje je nesrečno izbrano. Ali ni dovolj, da morajo kredita potrebni ljudje plačevati visoke obresti itd.? Čemu se ne obdažijo imoviti sloji? Osebito bi morali opustiti kolekovanje malih zneskov. Gosp. Banelli prosimo: dajte, odpravite ti dve malenkosti, za kar Vam bodo hvaležni tisoči revnih meščanov. Tudi denarni zavodi vam bodo hvaležni, ker jim z odpravo navedenega kolekovanja prihranite dokaj sitnosti. Stvari sami bi tudi koristili, ker se s kolekovanjem odbija ljudstvo od nalaganja. Prej so otroci lahko začeli vlagati, če so imeli le eno liro, sedaj pa je treba vsaj pet lir za kolke in knjižico!

Iz tržaškega življenja

Nesreča na Katinarski cesti. Včeraj popoldne se je zgodila na strmi cesti, ki pelje na Katinaro, velika nesreča.

Bilo je okoli 12.30, ko je drvel po omenjeni cesti vojaški tovorni avtomobil, na katerem so se nahajale štiri osebe: šofer, dva orožnika in neka ženska iz Herpelj. Med potjo od Katinare do Rocola se je utrgala veriga, ki goni kolesa, in avtomobil je drvel, da so se dvigali za njim celi oblaki cestnega prahu. Kmetice, ki so se vračale iz trga proti Katinari, so s strahom gledale drveči avtomobil.

Šofer je svetloval ljudem, ki so se nahajali na avtomobilu, naj poskočijo z njega. Dva orožnika sta skočila iz avtomobila ter se pri tem lahko ranila. Toda na avtomobilu je bila tudi neka postarana ženska, ki je skočila iz avtomobila ter pri tem zadela z glavo ob zid. Na tleh je obležala kot mrtva. Z avtomobilom je bila odpeljana v bolnišnico, kjer je dobila prvo pomoč. Njeno stanje je opasno.

Šoferju se je posrečilo, zavoziti v travnik in tako rešiti sebe in vozilo.

Arrestacije. Včeraj so bili aretirani bratje Jakob, Ivan in Leopold Graton ter neki Karl Milovatz, ker so na sumu, da so umorili pred gostilno »Alle due sorelle« pri Sv. Jakobu Rema Comissa. Ovadila jih je neka ženska stanujoča pri Sv. Jakobu. — Isti dan sta bila aretirana 21 letni Rudolf Ceglar, stanujoč pri Sv. M. M. zgorini št. 504 in Viktor Battistuta, star 18 let. Prvi je osumljen, da je ukradel 5 L sladkorja iz »Delavske zadruge« na Kolonkovcu, drugi pa je bil pred nedolгим časom obsojen radi tatvine na 20 mesečno ječo. Toda kazni mu je bila časno prenešana.

Tatovi v stanovanju. Pretekli večer je šel vratar Vincencij Plet, stanujoč v ulici Mazzini št. 35 s svojo ženo na izprehod. To priliko so uporabili neznani gostje ter odprli stanovanje s ponarejenimi ključi in odnesli 3 pare čevljev, dve suknji in Pletovo volilno izkaznico. Plet je naznanil tatvino policiji.

Nujno in važno!

ZAUPNIKI (ZASTOPNIKI KANDIDATSKIH LISTE) naj prinesejo s seboj na volišče listine, s katerimi lahko dokažejo, da so vpisani v volilski imenik volilnega okrožja in da imajo zakonite predpogoje za zastopnika kandidatne liste.

Generalni civilni komisariat stoji namreč na stališču, da morajo zaupniki sami to dokazati, ko bi volilna komisija zahtevala takšen dokaz.

Zaupniki pri volilni komisiji (tako zvezni zastopniki kandidatne liste) morajo biti, kolikor prihajajo naši ljudje v poštev samo takšni, ki so dovršili vsaj tretji razred ljudske šole. To bodo morali, če treba, dokazati pred volilno komisijo. Za to naj v zamejemo šolsko spričevalo s seboj. Če ga nimajo več, morajo z listinami dokazati, da so ali:

1. vpisani v poročniško listo ali
2. člani trg. in obrt. zbornice ali
3. odborniki kmetijskih društev ali
4. častniki trg. mornarice ali
5. da so vsaj skozi eno leto bili deželni poslanci, občinski zastopniki, bančni, hranilniški ali posojilniški odborniki,
6. državni, deželni, občinski, bančni in hranilniški uradniki, ki so že najmanj eno leto od vpisa v volilski imenik nazaj vslužbeni in plačani.

Priskrbijo naj si torej vsi naši zaupniki takoj potrebne listine. Priskrbebi si morajo tedaj šolsko spričevalo ali pa kako drugo uradno potrdilo, da imajo eno gornjih lastnosti.

VOLILCI! Za vse informacije, katere potrebujete glede volitev v kateremsi budi pogledu, se lahko obrnete na urad v ulici S. Francesco 20, I.

DAROVI

Ob obletnici smrti svojega goreče ljubljene, nepozabnega soproga daruje gospa Ema Bartel 300 lir za revne šolske otroke, 200 lir pa za vojne sirote. Denar hrani upravnistvo.

Volilci tržaškega volilnega okrožja!

Kdor ima glasovnico, na kateri je pisana preferenčni glas »Dr. Savika«, naj to glasovnico zamenja z drugo, na kateri bodi napisano samo »Slavik«. Le glasovnice s samim priimkom »Slavik« so nedvomno v vsakem obziru veljavne. Oznaka »dr.« (doktor) pri imenu »Slavik« bi znala dati povod, da se preferenčni glas ali celo glasovnica razveljavi.

Vesti iz Istre

Črna roka. Gospod Anton Medvedić iz Klane v Kaštavščini je dobil iz Trsta pismo, podpisano »Črna Roka Trst«, v katerem je rečeno: »Osemdeset mož nas je in prosimo za vsakega tisoč lir.« V pismu je bil določen dan in ura ter kraj, kjer se ima svota položiti, drugače izgine vaše življenje in celo vaše premoženje in družina.« Pismo zaključuje: »Lepo vas prosimo, ne protivite se temu, zakaj tega ne morejo preprečiti niti orožniki niti financa, še manj pa vojaštvo.«

Iz Boršta. V »Edinosti« od 3. maja t. l. se pritožuje »izletnik« čez tiste, ki so v Borštu pri igri »mora« klicali številke v laškem jeziku. Žal, res je tako! Igra »mora« že sama na sebi ni nič lepega in najbolj bi bilo, ako bi jo naši ljudje sploh opustili. Ono neznanstvo vpije in razbivanje po mizah, pač ni lepo in dostojno; drugim gostom, ki bi želeli v miru spiti časo vina ter se kaj pametnega pogovoriti, pa je ta igra skrajno neprijetna. Če se pa že včasih igra, naj bi naši ljudje vsaj klicali številke v svojem jeziku. Mi moramo ljubiti svoj jezik! Le kadar je to neobhodno potrebno, se lahko poslužimo drugega jezika. Posnemajmo v tem oziru naše sosede Italijane, ki vedno in povsod govorijo svoj materin jezik. Zakaj ne bi delali tudi mi Jugoslovenci tako? Kdor svojega jezika ne ljubi, je in bo suženj. Borštani in vsi drugi Jugoslovenci, ki se včasih zabavate z »moro«, ne kličite več: do, tre, quattro, ... ampak dva, tri, štiri in tako dalje!

Česa naši volilci ne znajo?

Nekateri naši volilci še ne vedo, da se glasovnice ne pošiljajo uradno se glasovnice ne pošiljajo uradno na dom. Vedite, da oblastva pošalja na dom samo legitimacijo. Glasovnice daja volilem stranka. Zato boste glasovnice dobili od naše stranke. Kdor v prihodnjih dneh ne dobi glasovnice, naj se obrne do bližnjega našega zaupnika.

Volilci shranite skrbno glasovnico. Glejte, da je ne upognete, da je ne porušite, da je ne stržete, ker sicer postane neveljavna. Dne 15. maja morate dati v zavitek čisto, nedotaknjeno glasovnico.

Gospodarstvo

Zveplo superventilirano in galica po nižjih cenah se dobiva pri »Tržaški kmetijski družbi«, Via Fabio Filzi 10 in tudi pri odbornikih gđ. Alojziju Gorjupu na Proseku in Dragotinu Čoku v Lonjeru. Semena, mlatilnice, kosilni in drugi stroji ter plemenske svinjice so tudi na razpolago.

— Jugoslovensko-avstrijska gospodarstvena pogodba. Iz Dunaja poročajo, da se bodo jugoslovensko-avstrijska gospodarstvena pogodba kmalu pričela. Glavni namen teh razgovorov bo, doseči, da dovoli jugoslovenska vlada prost transit za avstrijsko blago čez jugoslovensko ozemlje.

Borzna poročila.

Trst, dne 10. maja 1921.

Tečaj:

Jadranska banka	300
Cosulich	372
Dalmatija	285
Geroltnich	1560
Libera Tristina	541
Lloyd	1650
Lussino	915
Martiniolich	219
Oceanica	363
Premuda	379
Tripolcovich	363
Ampela	363
Cement Dalmatija	335
Cement Spalato	365

Trst, dne 10. maja 1921.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Neprepčane krone	4.—	5.—
avstrijsko-nemške krone	3.25—	3.75
češkoslovaške krone	27.—	28.—
dinarji	60.—	61.—
leji	32.50—	33.—
marke	30.—	31.—
dolarji	19.10—	19.25
francoski franki	161.—	162.—
švicarski franki	340.—	346.—
angleški funti papirnati	77.25—	77.50
angleški funti, zlati	95.—	96.—
napoleoni	8.—	9.—
	74.—	76.—

MALI OGLASI

MALA sobica s hrano se odda, Via Luigi Ricci 5, L. vrata 7. 777
SLUŽKINJA veča vseh hišnih del se išče. Via Rossetti 8, IV. levo. 779
HISICA s 3 prostori in vrtom v ulici Fabio Severo št. 27 se prodaja za L. 8500.—. 780
VRCE za mleko rabljene prodam takoj, Ulica Valdirivo št. 29. Mlekarna. 782
KUPUJEM čunje velike, čiste, bele, vsake vrste od 1—4 L. Solitario 1, Cohen. 781
UBIRALEC in popravilec glasovirjev in harmonicev. Pečar Andrej, Trst, via Coroneo 1, V. nad. (701)

NJIVA s trtami in sadnim drevjem, zemljišča, kamnolom, 4000 m², nad prosočno cesto v Barkovljah, radi odhoda na prodaj. Pojasnila v Barkovljah, Salita Contovello 776. 712

GOSPODICNA, veča slovensčina, hrvaščina, rusčina, italijansčina, francoščina in nekaj angleščine, išče mesta kot prodajalka ali spremljevalka otrok. Naslov pri upravnistvu. 730

DECEK 16 let star, s 5 razredno ljudsko šolo, veče nekoliko nemškega jezika želi vstopiti kot učenec v boljšo trgovino z mešanim blagom v mestu ali na deželi. Ponudbe na Franc Batagelj, zidarski mojster v Trnovem pri Il. Bistrici. Istotam so dobi dalmatinski portland cement, znamka »Titan«. 775

DEKLE, veče vseh hišnih del, šivanja, in ki se razume tudi nekoliko v trgovini išče primerne službe v mestu ali okolici. Govori slovensko, talijansko in nekaj nemščine. Ponudbe pod »Poštena« na upravnistvo. 778

LEKARNA IN KEMICNI LABORATORIJ V SEŽANI. Ribje olje prve vrste, kemično preizkušeno. — Sirup R. za šibke in malokrvne otroke. — Kroglice B. za malokrvne ženske. — Svedske kapljice. — Mazilo za garje, (specijaliteti). — Praška mast. — Tiaktura in obliž za kurja česa. — Fluid za živino. — Sestavljen mlečnokisl Kreosotov sirup, pripravljen po posebnem receptu, preizkušen zdravilo za pljučne bolezni in katar dihal. — Vsakovrstna zdravila in specialiteta za ljudi in živino vedno v zalogi. — Poštne pošiljave. 466

V bližini Bazovice se je izgubil v petek 6. maja, okoli 5. ure popoldne iz avtomobila ovraten kožuh (skunks).

Kdor ga prinese v ulico Passegio St. Andrea št. 36 (vrata 10) v Trstu, dobi nagrado 500 L. 358

Prda se krasno veleposessvo na Hrvatskem

350 orat, prvovrstna zemlja 40 glav živine, 20 konj, svinje, drugi poljedelski stroji, velik inventar, gospodarska hiša, 10 delavskih hiš, žito.
V Celju, Mariboru. Plnju imam na prodaj krasno posestvo od 2 do 300 oralov, hiše, vile, gostilne, mlina na vodno in parno moč, žage, tovarne, trgovine, krasno manufakturno trgovino v Mariboru, trgovino v najem v Celju in drugo. — Naslov Karol Eraznik, realiteta pisarna Celje, Dolga polje ulica št. 3. 350

SEMNIJ.

Z Binkoštnim torkom 17. t. m. se na novo odprejo semnji v Zagorju-Sv. Peter. Županstvo občine Zagorje.

ZA BIRMO!

Srebrne ure z verižico od L. 85.— naprej
Srebrne ure z zlato verižico od L. 200.—
Zlate ovratne verižice s privrskom od L. 85.—
Dvojne zlato verižice od L. 200.—
Srebrne torbice in vsa druga zlatarstva in srebrnina po najnižjih cenah samo v prodajalni
FRANCESCO BUDA
Trst — Via Scalatina 1 — Trst
Pozor na naslov!

Zaloga domačih vin: belega vipavca, istrskega refoška in kraškega terana na debelo in za družine.

Postrežba na dom. Cene zmerne. Ul. Cunicoli št. 8. Strancar.

V nedopovedljivi žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je 30. aprila zvečer odšel prerano od nas, po kratki bolezni, previden s tolažili vere, naš prisrčno ljubljani, predobri soprogi, oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Dr. Alojzij Franko

odvetnik v Gorici.

V ponedeljek, 2. maja, smo ga ob 5 pop. spremili k zadnjemu počitku na pokopališče k sv. Križu v Ljubljani.

Priporočamo ga v blag spomin in molitev!

LJUBLJANA, 5. maja 1921.

Vsi, Iskreno ga ljubeči, njegovi.

Brez posebnega obvestila.

PODLISTEK

V. F. B.

V malem svetu

Janko ni imel vzroka, da bi nasprotno, da ta ženska pride v hišo. To so bile stvari njegove žene, v katere se ni vmešaval in tudi ni imel besede pri njih. Le redko je videl Marijano pri mizi. Ko jo je videl privrkat, je šlo nekaj preko njegove duše kot občutek, kot odmev ene žice, ko se na drugem stroju udarja ista nota, kakor da se je vzdramilo davno vspevan spomin v duši. To je bilo v prvi hip in je trajalo kot blisk. Ker je imel polno glavo kupčijskih skrbi ni mislil več na to, niti gledal ni Marijane.

Ali nekega večera se je namerilo, da sta bila sama v jedilnici malo pred večerjo, ko se družina še ni bila zbrala. Marijana je pogrnjala mizo, Krivosić pa se je s svojimi velikimi širimi koraki sprejel gori in doli po sobi, dokler mu ni pogled obšel na Marjan. Stopil je pred njo — med njima je bila miza — ter vprašal: — A kie ste bili doslej?

Marijana ga je pogledala s kratkim pogledom izpod očesa ter začela razvrščati stvari na mizi.

— Kjesibodi — je odgovorila slednjč tiho — najzadnje v Karlovcu pri sestri.

— Ali vam ugaja pri nas?

Nasmehnila se je na lahno in rekla:

— O da, jako.

Krivosiću je bilo čudno v duši. Bilo mu je, kakor da je že čul ta glas, da mu je poznal tisti pogled izpod očesa, rastir od dolgih trepalnic, vse kretanje in vedenje te ženske, kakor da jo je nekoč — ali že davno temu — videl v življenju. In kakor privrkat, ko je Marijana prišla v hišo — se mu je zganilo v duši nekaj že davno pozabljenega in začel se je truditi, da bi se spomnil, kdo je ta ženska. Ona pa je bila zelo vznemirjena in je razmetavala vilice in nože, čisto in brisalko zelo nerodno in razburjeno po mizi. Bala se je, da bi jo spoznal, a v tem slučaju ji je pretila nevarnost, da bo morala iz hiše. In ko jo je Krivosić vprašal:

— Ali se nisva že videla nekoč? — je povedla glavo še bolj, se obrnila k bufetu in rekla tiho:

— Jaz ne vem.

Krivosić ni vpraševal dalje, a skoro so prišli tudi otroci n njegova pozornost se je obrnila drugam.

Marijana se je bavila v hiši največ z dekletoma. Zdelo se je, da je z njima z materinsko nežnostjo, a oni sta ji obilno vračali to simpatijo. Njeno tihno, skromno bitje, ki je bilo v njem nekaj otožnega in tajinstvenega, ju je pritezalo k sebi. Prijubili sta se ji hitro in skoro da sti bili z njo rajše, nego z materjo. Ko sti prihajali domov, sti pozdravili mater, pote mpa sti Ivanka in Mila takoj odli v sobo k Marijani, da sti brbljali znjo. Tudi ona je bila